

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

*Звітна наукова конференція викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів
РДГУ*

21—22 лютого 2012 р.

*Секція «Актуальні проблеми
бібліотекознавства і бібліографії»*

УДК 02
ББК 78
З–42

Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21—22 лют. 2012 р. Секція «Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2012. — 52 с.

Збірник складений на основі матеріалів секції наукової конференції, проведеної кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. До нього увійшли тексти і тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні.

Редакційна колегія:

ЖУК В. М. — відповідальний редактор

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Г. М., ТРАЧУК Л. Ф., МІЛЯСЕВИЧ І. В.

Рекомендовано до друку методичною секцією Ради факультету ДКМ
Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 2 від 10 вересня 2012 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2012

3. Капустіна Н. „Школа дослідника-початківця” — стартовий майданчик для оптимізації наукової роботи бібліотеки / Н. Капустіна // Бібл. форум України. — 2008. — № 3. — С. 11—13.

4. Кубряк Е. Н. Научная работа центральных региональных библиотек / Е. Н. Кубряк // Науч. и техн. б-ки. — 2011. — № 8. — С. 36—43.

5. Кунанець Н. Наукова робота бібліотеки вищого навчального закладу — вимога часу / Н. Кунанець // Бібл. форум України. — 2010. — № 4. — С. 9—12.

УДК 027.7

Семенюк Галина

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК ВНЗ (З ДОСВІДУ РОБОТИ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ)

Успішна діяльність бібліотек України різних систем і відомств, у тому числі вищих навчальних закладів (ВНЗ), безпосередньо пов'язана із сучасною концепцією науково-методичного забезпечення. Наукова бібліотека університету здійснює методичну роботу на основі єдиних принципів: науковості, рекомендованості, оперативності, диференційованого підходу, активності [1, с.14–17].

Основні напрями удосконалення науково-методичної діяльності наукової бібліотеки РДГУ на сучасному етапі умовно можна структурувати на такі основні блоки:

- організаційно-нормативний;
- науково-аналітичний;
- інноваційний;
- інформаційно-педагогічний [3.с. 11].

Організаційно-нормативний блок є базовим. У цьому контексті наукова бібліотека РДГУ зосереджує свою увагу, в першу чергу, на підготовці нормативної документації у поєднанні з випуском видань рекомендаційного характеру. На основі законодавчо-правових, інструктивно-методичних документів, ДСТУ та ГОСТів з питань книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії та інформаційної діяльності й нормативно-правових документів з питань освіти і культури наукова бібліотека РДГУ розробляє власну необхідну нормативну документацію. Крім цього, університетська бібліотека розробляє і необхідні загальнобібліотечні інструктивно-методичні матеріали (устава, інструкції, норми, правила), що визначають межі і рамки діяльності бібліотеки і її структурних підрозділів, суворо однозначний порядок виконання тих чи інших процесів і операцій, обліку роботи і т. п.

Визначальною в методичній діяльності наукової бібліотеки РДГУ, як показує досвід, є науково-аналітична діяльність. Безумовно, аналітична функція завжди була притаманна методичній роботі, але в сучасних умовах вона отримала дещо інший відтінок, а саме — аналіз заради прогнозування змін.

Досвід роботи бібліотеки демонструє, як аналітична функція трансформується в діагностичну. Прикладом цього можуть служити експертно-діагностичні дослідження, які проводить бібліотека. Хоча ззовні вони й нагадують добре відомі комплексні перевірки роботи структурних підрозділів бібліотеки, які проходять згідно з планом, але відрізняються від них певними рисами, а саме вивченням проблем і особливостей. Після закінчення таких перевірок на засіданнях науково-методичної ради, члени комісії звертають увагу не тільки на певні недоліки в роботі та шляхи виправлення, але й виробляють стратегію подальшого розвитку структурних підрозділів бібліотеки.

Одним із провідних напрямків науково-методичної роботи є інноваційна діяльність, яка ставить за мету пошук, розробку і застосування бібліотечних нововведень, джерелами яких у науковій бібліотеці РДГУ є передова бібліотечна практика, раціоналізаторські пропозиції бібліотекарів, рекомендації наукових досліджень, нові бібліотечні технології. Сюди ж входить і теоретичне вивчення передового досвіду роботи інших бібліотек, практичне знайомство з інноваціями, які вже впровадили інші бібліотеки. Традиційно щороку в науковій бібліотеці РДГУ проходить „Тиждень інноваційної роботи” в рамках якого всі структурні підрозділи бібліотеки готують новий інноваційний проект, або ж презентують нову форму роботи, які реалізуються у подальшій роботі бібліотеки.

Успішне виконання завдань, що стоять перед університетською бібліотекою, вимагає постійного удосконалення кваліфікації бібліотекарів. Тому турбота про професійне зростання бібліотечних кадрів є одним із найважливіших напрямків методичного забезпечення, який ми умовно назвали інформаційно-педагогічним. Він передбачає формування професійного світогляду, підвищення кваліфікації персоналу.

Професійне навчання в науковій бібліотеці РДГУ здійснюється на основі щорічних планів роботи з підвищення кваліфікації, в які включаються заходи тематика і форми яких базуються на диференційованому підході до різних категорій бібліотечних працівників в залежності від займаної посади і функціональної спеціалізації, освіти, виробничого стажу і досвіду роботи. При цьому заходи з підвищення кваліфікації проводяться в рамках таких циклів як: „Школа керівника”, „Школа новітніх технологій”, „Наукові зустрічі”, „Професійний практикум” та ін. Наприклад, в рамках циклу „Школа новітніх технологій” щоквартально проводяться консультації та практикуми з інженером-програмістом „Українського фондового дому”, як представником установи, що є розробником комп’ютерної програмної системи „УФД/Бібліотека”, яка впроваджена в практику роботи університетської бібліотеки.

Розпочата робота над випуском серії методичних рекомендацій „Наукова бібліотека РДГУ: методика, практика, досвід”, метою яких є висвітлення найкращого нашого практичного досвіду, рекомендацій наукових досліджень, інноваційних пропозицій працівників університетської бібліотеки тощо.

Серед наочних форм підвищення кваліфікації в науковій бібліотеці РДГУ є регулярні випуски інформаційного листка „Професійний навігатор”, з якого працівники бібліотеки отримують інформацію про фахові статті і книги, що пропонуються для подальшого самостійного ознайомлення і розміщується ця інформація на спеціальному стенді.

Пошук перспективних напрямків діяльності здійснюється і шляхом знайомства та вивчення передового досвіду інших бібліотек. З цією метою університетська бібліотека бере участь у різноманітних регіональних та всеукраїнських конференціях, семінарах, нарадах, які організують та проводять бібліотеки — методичні центри: Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І. Франка, Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. Сухомлинського.

З метою узагальнення власного практичного досвіду та визначення подальших перспектив розвитку бібліотека організовує щорічні науково-практичні конференції в яких приймають участь молоді науковці кафедри книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії; кафедри документальних комунікацій, кафедри культурології РДГУ, колеги з інших бібліотек вищих навчальних закладів Рівненщини. Це такі конференції як: „Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи” (2009 р.), „Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу” (2010 р.), „Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти” (2011 р.). Наукова бібліотека видає збірники матеріалів цих конференцій.

Список літератури

1. Ванеев А. Н. Методическое обеспечение библиотечной деятельности : учеб пособие / А. Н. Ванеев. — М. : ИПО Профиздат, 2001. — 144 с. — (Серия „Современная библиотека”. Вып. 10).
2. Вергунов В. Науково-методична діяльність Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Української академії аграрних наук: історія, здобутки, перспективи / В. Вергунов // Бібл. вісн. — 2007. — № 5. — С. 48—53.
3. Виноградова О. Б. Науково-методична діяльність публічних бібліотек України (70-90-ті роки) : автореф. дис. канд. іст. наук / О. Б. Виноградова. — К. : Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського, 1998. — 16 с.
4. Ковальчук Г. Науково-методична діяльність публічних бібліотек Східної України в нових соціокультурних умовах / Г. Ковальчук // Вісн. Кн. палати. — 2005. — № 7. — С. 14—16.

ЗМІСТ

Підсекція:

Сучасні проблеми теорії і практики книжкової та бібліотечної справи і бібліографії

Швецова-Водка Галина

Навчання студентів спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” оволодінню системою книгознавчих знань

Жук Вікторія

Вивчення основ архівної справи майбутніми фахівцями спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” в гуманітарному університеті

Шатрова Марина

Бібліополістика — дисципліна книгознавчого циклу

Остапчук Юлія

Функції соціальних комунікацій в концепціях різних авторів

Грогуль Олена

Бібліотечні інформаційні продукти і послуги

Ковальчук Юлія

Організація квестів у бібліотеці (з досвіду Рівненської державної обласної бібліотеки)

Олейніченко Наталія

Особливості створення бібліотечного веб-сайту (на прикладі веб-сайту Уманської міської централізованої системи бібліотек)

Грипич Світлана

Наукова діяльність бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в умовах модернізації освіти України

Семенюк Галина

Науково-методичне забезпечення як один із чинників удосконалення діяльності бібліотек ВНЗ (з досвіду роботи Наукової бібліотеки РДГУ)

Поліщук Світлана

Особливості бібліотечного менеджменту в бібліотеках ВНЗ та професійний імідж бібліотечного працівника як складова іміджу бібліотеки

Коломієць Ніна, Печончик Богдана

Електронний та традиційний каталоги бібліотеки ВНЗ: питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства

Луцишина Тетяна

Інформаційні ресурси університетської бібліотеки в контексті інформаційного забезпечення навчального процесу

Романуха Зоя

Інформаційно-бібліографічне забезпечення самостійної роботи студентів

Підсекція:

***Історія вітчизняної книги,
бібліотечної справи та бібліографії***

Кашуба Христина

Історія бібліотеки с. Заводське (Буського району Львівської області)

Вільчик Анжела

Історія і сучасний стан Стеблівської сільської бібліотеки (Здолбунівського району Рівненської області)

Трохимчук Галина, Жук Вікторія

З історії сільської бібліотеки (с. Грушівка Березнівського району Рівненської області)

Якульська Ганна

Історія та сучасний стан бібліотеки с. Смідин (Старовижівського району Волинської області)

Дяківнич Наталія

З історії Заставнівської районної бібліотеки для дітей (Чернівецької області)

Косюк Оксана

Історія та сучасний стан Луцької міської центральної бібліотеки для дітей

Журавель Ольга

Історія Центральної районної бібліотеки м. Ковеля Волинської області

Мазуренко Галина

Розвиток Центральної районної бібліотеки м. Козятина Вінницької області на початку ХХІ ст.

Цироніна Ганна

З історії діяльності відділу обробки документів та організації каталогів
Чернівецької ОУНБ ім. М. Івасюка

Наукове видання

**Звітна наукова конференція викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів РДГУ,**

2012 р.

Секція

«Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії»

Редакційна колегія:

Жук В. М. — відповідальний редактор

Члени редколегії:

Швецова Г. М., Міляевич І. В., Трачук Л. Ф.

Відповідальний за випуск:

Жук В. М.

Підписано до друку 10.09.2012

Формат 60x84/16

Умов. др. арк. 4,7. Тираж 100 прим.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12